

SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 1 1964

Årg. 14

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Nyheter i skattelagstiftningen vid 1964 års taxering

Av byråchefen hos riksskattenämnden Bengt Bohman

Inledning

I nedanstående artikel lämnas sedvanlig redogörelse för de nyheter i skattelagstiftningen taxeringsnämnderna ha att beakta vid årets taxeringsarbete. Som framgår av det följande är det åtskilliga nya regler att iakttaga. En del av dem röra emellertid så speciella skattskyldiga som försäkringsanstalter, oljeföretag eller vissa statliga aktiebolag och få därför betydelse endast för ett fåtal taxeringsnämnder. Andra regler åter t ex reglerna om allmänt avdrag för försäkringspremier, om beskattning av tjänstegruppplivutfästelse och om beskattning av statlig sjuklön vid sk arbetsgivarinträde beröra ett mycket stort antal skattskyldiga.

I artikeln beröres endast kortfattat de nya reglerna om beskattning av trakamenten m m och om avdrag för representation m m liksom de nya reglerna

om konjunkturinvesteringssonder. Hänvisning göres till i Skattenytt under år 1963 införda specialartiklar i dessa frågor.

Ny upplaga av Skatte- och Taxeringsförfattningarna kommer att utgivas genom finansdepartementets försorg.

Sjuklön vid arbetsgivarinträde

SFS 1963 : 299 (Prop 1963 : 151 ; BevU 1963 : 46).

Enligt 19 § KL är ersättning, som vid sjukdom utgår på grund av den obligatoriska sjukförsäkringen, i allmänhet skattefri. Från arbetsgivare uppuren lön under sjukdom är däremot i princip skattepliktig.

Enligt de statliga avlöningsbestämmelserna äro statstjänstemännen berättigade att uppbära lön under sjukdom. I samband med införandet av den allmänna

sjukförsäkringen skedde en viss omreglering av löneförmånerna vid sjukdom. Därvid åsyftades att tjänsteman som uppbar sjukpenning på grund av den allmänna sjukförsäkringen icke skulle få högre sammanlagd ersättning vid sjukdom än vad som motsvarade tidigare utgående sjuklön. Därför minskades sjuklönen med ett belopp, som skulle svara mot det reella värdet av sjukpenningen, varvid med det reella värdet avsågs summan av sjukpenningen och det beräknade värdet av skattefriheten för densamma.

Den allmänna sjukförsäkringen innehåller vissa regler om sk arbetsgivarinträde, vilket innebär att arbetsgivaren vid den anställdes sjukdom utger lön till denne mot att arbetsgivaren får från sjukkassan uppbära arbetstagarens sjukpenning jämte eventuellt barntillägg.

Om arbetsgivarinträde skett är enligt hittills gällande lydelse av anvisningarna till 19 § KL den del av sjuklönen, som motsvarar sjukpenningen skattefri för den anställda medan till arbetsgivaren utgående sjukpenning i princip är skattepliktig för denne.

Under år 1963 träffades med verkan fr o m den 1 juli 1963 överenskommelse med de statsanställdas huvudorganisationer om nya regler för sjuklön m m, varvid systemet med sjukpenningavdrag slopades. Den statliga sjuklönen avvägdes så att den kunde — liksom annan lön — beskattas i sin helhet. Detta har skett genom ändring av anvisningarna till 19 § KL av innebörd att lön, som utgår efter arbetsgivarinträde i sin helhet utgör skattepliktig inkomst för den anställda, och ersättning, som arbetsgivaren i dylikt fall uppbär från allmän försäkringskassa, i princip skattepliktig inkomst för arbetsgivaren.

De nya reglerna trädde i kraft den 28 juni 1963. Äldre bestämmelser skola dock gälla dels i fråga om sådan lön som utgivits av statlig myndighet eller eljest utgått enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser i den mån lönen hänför sig till tid före den 1 juli 1963, dels ock i fråga om lön som utgivits av annan i den mån lönen hänför sig till år 1963 eller tidigare år.

Vissa följdändringar ha införts i 10 § uppborädsförordningen och 37 § 2 mom taxeringsförordningen.

Näringshjälp

SFS 1963:265 (BevU 1963:43).

Se härom byråchefen E. Reuterswärd's artikel "Lagstiftning om traktamenten, flyttningsersättningar m m" i Skattenytt årg. 1963 s 346 och 347.

Representationskostnader

SFS 1963:161 och 162 (Prop 1963:96; BevU 1963:40).

Genom tillägg av ett nytt andra stycke till punkt 1 av anvisningarna till 20 § KL ha vissa regler för avdrag för representation och liknande ändamål införts. Dessa regler bliva tillämpliga fr o m 1964 års taxering. Samtidigt har genom införande av en ny 25 a § och genom ändring av 26 § taxeringsförordningen uppgiftsskyldigheten utvidgats. Dessa regler skola dock tillämpas först fr o m 1965 års taxering.

De nya reglerna om avdragsrätt för representation och liknande ändamål ha — såsom förutsatts i förarbetena — föranlett riksskattenämnden att utfärda anvisningar, vilka intagits i detta häfte av Skattenytt å sid R I:1—8. Anvisningarna äro avsedda att tillämpas första gången vid 1965 års taxering.

Beträffande de nya reglernas innehåll hänvisas till kammarrättsassessorn Gösta Ekmans artikel i Skattenytt årg. 1963 sid 218—224.

Avtappning av pensionsstiftelse m m

SFS 1961 : 586 (Prop 1961 : 178 ; BevU 1961 : 78).

De regler om sk avtappning av pensionsstiftelser, som tillkommo i samband med 1961 års pensionsstiftelselagstiftning, skola första gången tillämpas vid 1964 års taxering, d v s i bokslut för företag med balansdag efter den 28 februari 1963. Reglerna innebära i huvudsak, att om pensionsstiftelsens förmögenhet balansdagen överstiger 120 procent av stiftelsens pensionsreserv måste stiftelsen tagas i anspråk för (avtappas med) vad som under räkenskapsåret erlagts i ATP-avgifter. Det är att märka att vid bestämmandet av pensionsreserven skall beaktas icke blott sådana åtaganden, vilka få beaktas vid beräkningen av det sk skattetaket — d v s högsta vid taxeringen avdragsgilla belopp för avsättning till pensionsstiftelse — utan även kapitalvärdet av eventuella pensionsutfästelser till huvudaktieägare. Om avtappning trots dessa regler icke sker skall företaget vid taxeringen vägras avdrag för avgifterna.

För att mildra övergången till det nya systemet har dock i övergångsbestämmelserna till SFS 1961 : 586 föreskrivits, att vid 1964 års taxering avtappning icke i något fall behöver ske med mer än en tredjedel av stiftelsens överskott, d v s en tredjedel av det belopp, varmed stiftelsens förmögenhet överstiger 120 procent av pensionsreserven. Om ATP-avgifterna överstiga en tredjedel av överskottet behöver sålunda icke mer än en tredjedel av överskottet avtappas. Vid

1965 års taxering måste på motsvarande sätt hälften av överskottet — dock högst beloppet för under år 1964 eller motsvarande räkenskapsår erlagda avgifter — avtappas, och först vid 1966 års taxering träda avtappningsreglerna fullt ut i tillämpning.

Vid avtappningen skall endast beaktas ATP-avgifter och pensionsreserv för sådana personalkategorier pensionsstiftelsen har till ändamål att trygga pensioneringen för. Härav följer att om företaget har flera pensionsstiftelser för olika personalkategorier beräkning av avtappningskyldigheten skall göras för varje stiftelse för sig och att hänsyn givetvis icke skall tagas till ATP-avgifter för sådan personal, som ligger utanför stiftelsernas ändamålsbestämning. Det är emellertid å andra sidan att märka, att hänsyn måste tagas till ATP-avgifterna för samtliga sådana anställda, som ligga inom ändamålsbestämningen, oavsett om pensionsutfästelse föreligger eller ej. Enligt 5 § lagen den 8 december 1961, nr 583, med bestämmelser om pensionsstiftelse äger arbetsgivare nämligen gottgöra sig för bl a avgift till pensionsförsäkring och för annan utgift i samband med pensionering såframt fråga är om arbetstagare, som omfattas av stiftelsen ändamål.

Avtappning skall avse under år 1963 eller motsvarande räkenskapsår *erlagd* ATP-avgift. Här skall sålunda kontantprincipen gälla. Detta innebär, att hänsyn skall tagas till under år 1963 erlagd preliminär avgift för år 1963 samt till under samma år eventuellt erlagd resterande avgift för tidigare år.

Det belopp arbetsgivaren gottgör sig ur stiftelsens överskott för utgift skall räknas som intäkt av rörelse. Detta gäller dock icke i den mån utgiften föranlett

att avdrag vid tidigare års taxering ej fått göras för ATP-avgifter eller gottgörelse skett av medel, för vilka avdrag ej fått göras vid avsättning till stiftelsen. Gottgörelse skall i första hand anses ha skett av stiftelsens redan beskattade medel.

Enligt punkt 2 a tredje stycket av anvisningarna till 29 § KL kräves för avdrag för avsättning till pensionsstiftelse mot revers att reversen löper med ränta å lägst 3 och högst 6 procent, dock att skyldighet att utgiva ränta icke föreligger när stiftelsens förmögenhet uppgår till 120 procent av stiftelsens pensionsreserv. Företaget kan emellertid icke vägras avdrag för ränta trots att förmögenheten överstiger nyssnämnda gräns. Givetvis kunna emellertid avtappningsreglerna här bli tillämpliga.

Beskattning av försäkringsanstalt vid ianspråktagande av utjämningsfond

SFS 1963:68 (Prop 1963:48; BevU 1963:28).

Enligt hittills gällande regler skall försäkringsanstalt, som driver viss sk lång sjuk- eller olycksfallsförsäkringsrörelse, om anstalten ändrar sin bolagsordning för att göra det möjligt att taga utjämningsfond eller del därav i anspråk för återbäring till försäkringstagarna, beskattas för utjämningsfondens *hela* belopp och alltså icke blott för den del av fonden som tages i anspråk.

För att göra det möjligt för sådan försäkringsanstalt, som nyss sagts, att utan skattekonsekvenser ändra sin bolagsordning för att kunna taga utjämningsfond i anspråk för återbäring till försäkringstagare i enlighet med de för rörelsen stadfästade grunderna har genom SFS 1963:68 en ändring genomförts i punkt

2 femte stycket av anvisningarna till 30 § KL.

De nya reglerna trädde i kraft den 4 maj 1963 och tillämpades första gången vid 1963 års taxering.

Grupplivförsäkring

SFS 1963:50 (Prop 1963:24; BevU 1963:12).

Enligt 19 § KL är på grund av kapitalförsäkring utfallande belopp icke skattepliktig inkomst. Till kapitalförsäkring räknas bl a grupplivförsäkring. Premie som arbetsgivare för anställds räkning erlägger för grupplivförsäkring har hittills utgjort skattepliktig avlöningsförmån för den anställde och fått av denne avdragas inom ramen för det sk sociala försäkringsavdraget (46 § 2 mom KL). I den mån mot tjänstegrupplivförsäkring svarande förmåner utfästs utan att utfästelsen skattemässigt varit att anse som livförsäkring — arbetsgivaren har icke tecknat försäkring utan stått självrisk — torde inkomstbeskattning ha bort ske av utfallande belopp medan beskattning icke kunnat ske av beräknad "premie" för arbetsgivarens åtagande.

Under de senare åren ha tjänstegrupplivförsäkringar införts för mycket stora delar av den offentliga och privata arbetsmarknaden och försäkringarna ha genom centrala förhandlingar erhållit väsentligen samma materiella innehåll inom arbetsmarknadens olika sektorer. Såvitt gäller den statliga grupplivförsäkringen anses premien erlagd genom arbete i anställningen. Vid förhandlingarna har bl a förutsatts, att inom den kommunala sektorn arbetsgivaren skulle kunna underlåta att teckna försäkring för grupplivutfästelse utan i stället stå självrisk. För att göra den skattemässiga behandlingen av

genom grupplivutfästelser utfallande belopp enhetlig har genom SFS 1963:50 införts en föreskrift i punkt 1 av anvisningarna till 31 § KL, att till kapitalförsäkring hänföres mot statens grupplivförsäkring svarande förmån från kommun även om förmånen icke utgår på grund av försäkring. Härigenom har sålunda uppnåtts att utfallande belopp icke inkomstbeskattats. För annan än kommunal arbetsgivare föreligger däremot icke möjlighet att om beskattning av utfallande belopp skall undvikas stå självrisk vid grupplivutfästelse. Det har nämligen ansetts att en generell skattefrihet för sådana engångsbelopp skulle möjliggöra missbruk.

För att förenkla reglerna om beskattning av försäkringspremier har vidare genom SFS 1963:50 i 32 § 3 mom KL införts en regel att förmån av fri grupplivförsäkring icke skall upptagas såsom intäkt av tjänst. Härav följer givetvis att avdrag för premien icke medges den anställde men väl arbetsgivaren såsom för en kostnad i dennes verksamhet. På sätt föreskrivits i fråga om förmån av fri sjukvård och fri tandvård har, såvitt gäller enskild tjänst, för att förhindra missbruk skattefriheten begränsats till att avse med motsvarande statliga förmåner jämförbara fall. Om förmån av grupplivförsäkring utgått enligt väsentligt gynnsammare grunder än som gälla för statsanställd, skall förmånen därför beskattas till den del den utgått efter förmånligare grunder än de som gälla i statens tjänst.

I propositionen har uttalats, att de nya reglerna även omfatta det fall att kommuns åtagande avser innehavare av kommunal förtroendepost, vilken tekniskt icke är att räkna som anställd i kommunens tjänst.

Traktamenten, flyttningersättningar m m

SFS 1963:265 och 266 (Prop 1963:120; BevU 1963:43).

Genom ändringar i 32 § 3 och 4 mom. KL samt i punkt 4 av anvisningarna till 32 § KL och i punkt 3 av anvisningarna till 33 § KL ha nya regler införts om skattefrihet för flyttningskostnadsersättningar, om skattefrihet för kommuners, hushållningssällskaps och skogsvårdsstyrelsers traktamenten och andra kostnadsersättningar samt om avdrag för merkostnad vid dubbel bosättning. Dessa regler skola tillämpas fr o m 1964 års taxering.

Vidare har införts ett system med normalbelopp och schablonavdrag för merkostnad vid tjänsteresor. I dessa delar samt såvitt gäller ändring av uppgiftsskyldigheten enligt 37 § 2 mom taxeringsförordningen skola de nya reglerna tillämpas först fr o m 1965 års taxering.

De nya reglerna ha föranlett riksskattenämnden att utfärda anvisningar angående avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresor i enskild tjänst, innefattande jämväl beslut om normalbelopp för dylik kostnad för kalenderåret 1964. Anvisningarna, vilka intagits i detta häfte av Skattenytt å sid R I:9—12, äro avsedda att tillämpas fr o m 1965 års taxering.

I 32 § 3 mom KL har införts en föreskrift enligt vilken riksskattenämnden må förklara, att jämställdhet med kostnadsersättning från staten skall gälla beträffande annan offentlig institution än kommun, hushållningssällskap eller skogsvårdsstyrelse. Sådan förklaring har meddelats beträffande de allmänna försäkringskassorna.

Beträffande de nya reglernas innehåll

hänvisas till byråchefen E. Reuterswårds artikel i Skattenytt årg. 1963 sid 337—348.

Utryckningsbidrag till värnpliktiga

SFS 1963:682 (Prop 1963:197; BevU 1963:62).

I samband med beslut vid vårriksdagen 1963 om förbättrade förmåner till värnpliktiga m fl infördes ett särskilt utryckningsbidrag. Enligt punkt 6 av anvisningarna till 32 § KL föreligger skattefrihet — förutom för värnpliktigs naturaförmåner samt för det under fredstid utgående penningbidraget — för vissa premier till värnpliktig, nämligen premie för genomgången fortsatt befälsutbildning och premie för jämlikt 7 § 1 mom C värnpliktslagen fullgjord repetitionsövning. På grund av denna bestämmelse har skattefrihet ansetts föreligga för de utbildningspremier och tjänstgöringspremier som enligt värnpliktsavlöningskungörelsen under vissa villkor tillkomma värnpliktig.

Den genom vårriksdagens beslut tillkomna förmånen utryckningsbidrag har ansetts icke omfattas av de förmåner, som enligt nyssnämnda anvisningspunkt äro skattefria. Då avsikten emellertid var att utryckningsbidraget skulle komma den värnpliktige till del oavkortat ha bestämmelser om skattefrihet härför införts. Detta har skett på så sätt att genom SFS 1963:682 — i anslutning till den terminologi, som brukas i värnpliktsavlöningskungörelsen — såsom skattefria förmåner i ovan nämnda anvisningspunkt direkt angives utbildningspremie, tjänstgöringspremie och utryckningsbidrag.

De nya reglerna bli första gången tillämpliga vid 1964 års taxering.

Försäkringsavdraget

SFS 1963:50 (Prop 1963:24; BevU 1963:12).

Enligt 46 § 2 mom KL medgives — såsom allmänt avdrag — avdrag för dels obligatorisk sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige, dels vissa andra för kapital-, arbetslöshets-, sjuk- eller olycksfallsförsäkringar erlagda premier och andra avgifter (det s k sociala försäkringsavdraget). Avdraget skall enligt hittills gällande regler medgivas ogift skattskyldig med 150 kronor och gift skattskyldig — för makarna gemensamt — med 300 kronor även om ingen sjukförsäkringsavgift påförts och ingen annan premie eller avgift erlagts. Efter specifikation av påförd sjukförsäkringsavgift resp. erlagd premie eller annan avgift medgives avdrag med specificerat belopp, dock högst 400 kronor för ogift och 800 kronor tillhoppa för gifta.

Med hänsyn till att för vissa grupper av skattskyldiga — främst vissa företagare — efter 1962 års sjukförsäkringsreform den obligatoriska sjukförsäkringsavgiften kan komma att överstiga ovan angivna maximibelopp å 400 kronor resp. 800 kronor har genom SFS 1963:50 gjorts den ändringen i 46 § 2 mom KL, att försäkringsavdraget uppdelats i två avdrag. I fortsättningen medgives sålunda avdrag för obligatorisk sjukförsäkringsavgift med faktiskt påförd avgift (ingående i slutlig eller tillkommande skatt), dock med *minst* 150 kronor för ogift resp. 300 kronor för gifta skattskyldiga gemensamt. Vidare medgives avdrag för övriga premier och andra avgifter med faktiskt erlagda belopp, dock *högst* 250 kronor resp. 500 kronor.

De nya reglerna skola första gången tillämpas vid 1964 års taxering.

Nordiska stiftelser

SFS 1963:26—28 (Prop 1963:6; BevU 1963:2).

Gällande bestämmelser om skattefrihet för stiftelser och ideella föreningar — 53 § 1 mom första stycket d) och e) KL, 7 § första stycket e) och f) förordningen om statlig inkomstskatt och 6 § 1 mom första stycket b) förordningen om statlig förmögenhetsskatt — innebära, att skattefrihet för dylika institutioner inträder endast om de fullgöra vissa angivna, högt kvalificerade ändamål, t ex att främja rikets försvar eller vård och uppfostran av barn eller vetenskaplig forskning. Från de restriktiva principer på vilka den svenska skattelagstiftningen i förevarande avseenden är uppbyggd har alltsedan reglernas tillkomst år 1942 endast gjorts smärre avvikelser, såsom beträffande Nobelstiftelsen, stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, norrlandsfonden och malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete.

Förhållandena äro annorlunda i de övriga nordiska länderna, där lagstiftningen i princip medgiver skattefrihet för stiftelser och föreningar med allmännyttig och likartad verksamhet. Efter framställning bl a från Nordiska rådet har genom SFS 1963:26 och 27 i 53 § 1 mom KL och i 7 § förordningen om statlig inkomstskatt tillagts en bestämmelse enligt vilken riksskattenämnden ”om särskilda skäl därtill äro” efter ansökan må beträffande ”stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete” förklara, att stiftelsen (för-

eningen) i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av KL resp. förordningen om statlig inkomstskatt skall anses jämställd med sådan stiftelse (förening), som anges i 53 § 1 mom första stycket e) KL resp. 7 § första stycket f) förordningen om statlig inkomstskatt. När omständigheterna därtill föranleda äger riksskattenämnden återkalla beslutet.

Enligt uttalanden i propositionen skall endast stiftelse eller förening med från allmänna synpunkter mera betydelsefull verksamhet ifrågakomma för skattefrihet. Det är icke tillräckligt att en stiftelse eller förening bedriver verksamhet i två eller flera nordiska länder utan avgörande är, att verksamheten direkt syftar till att främja samarbetet mellan länderna. Ett allmänt främjande av internationellt samarbete beröres icke av de nya reglerna. Icke heller får det vara fråga om att tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen.

Riksskattenämnden har hittills meddelat ifrågavarande förklaring beträffande Letterstedtska föreningen och stiftelsen Clara Lachmanns fond för befrämjande av den skandinaviska samkänslan.

De nya bestämmelserna, som bli första gången tillämpliga vid 1964 års taxering, ha föranlett ett tillägg till 33 § andra stycket taxeringsförordningen.

Kraftverksrörelse

SFS 1963:303 (Prop 1963:84; BevU 1963:38).

Se härom byråchefen E. Reuterswärds artikel ”Kommunerna och skatten på kraftverkens inkomster” i Skattenytt årg. 1963 sid 261—265.

Investeringsfonder för konjunkturutmätning samt extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen

SFS 1963:215 och 216 (Prop 1963:159; BevU 1963:44).

Genom förordningen den 5 juni 1963, nr 215, angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutmätning ha införts åtskilliga nya regler. Vidare har tillkommit förordningen den 5 juni 1963, nr 216, om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen. Bägge förordningarna ha trätt i kraft den 1 juli 1963. Den senare förordningen förutsätter emellertid för sin tillämpning särskilt av läget på arbetsmarknaden betingat beslut av Kungl. Maj:t och då dylikt beslut icke meddelats får förordningen icke betydelse vid 1964 års taxering. De nya bestämmelserna rörande investeringsfonder för konjunkturutmätning kunna däremot bliva tillämpliga vid 1964 års taxering.

Rörande de nya reglernas materiella innehåll hänvisas till kammarrättsrådet C. O. Sandströms artikel i Skattenytt årg. 1963 sid 207—217.

Beredskapslagring av olja

SFS 1963:565 (Prop 1963:168; BevU 1963:54).

1962 års riksdag beslutade om ett program för beredskapslagring av mineraloljor under åren 1963—1969. Kostnaderna skola bestridas dels genom statliga ränte- och amorteringsfria lån till de lagringsskyldiga dels genom ett pristilllägg å 0,4 öre per liter. De förmånliga avskrivnings- och värderingsregler, som enligt förordningen den 5 december 1958 (nr 575) om avskrivning å vissa olje-

lagringsanläggningar m m gälla i beskattningshänseende beträffande skyddade lagringsanläggningar och beredskapslager, utsträcktes — likaledes genom beslut av 1962 års riksdag; SFS 1962:631 — att gälla även för lagringsperioden 1963—1969 och avse skyddade anläggningar, som färdigställas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker år 1973. Härigenom reglerades beskattningen av det statliga bidraget till kostnaderna för beredskapslagringen så att intäkten hos företaget genom bidraget kunde kvittas mot nedskrivning av lagret och avskrivning å nyuppförd oljelagringsanläggning samma år.

Emellertid kunde pristillägget till täckande av kapitalkostnaderna för beredskapsanläggningarna påräknas inflyta till de lagringsskyldiga företagen i snabbare takt än den, i vilken motsvarande anläggningar skattemässigt kunde avskrivas. Därigenom kunde de belopp, vilka förutsatts i sin helhet skulle stå till förfogande för anläggningarnas finansiering komma att reduceras genom beskattning, vilket skulle försvåra genomförandet av programmet. Genom förordning den 22 november 1963 (nr 565) om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts Stiftelsen Petroleumbranschens Beredskapsfond, m m har — i viss likhet med de anordningar, som sedan år 1954 tillämpats för de prisreglerande stiftelserna på jordbrukets område — problemet lösts på så sätt, att oljeföretagen medgivas rätt till avdrag för belopp, som enligt ett avtal mellan företagen i branschen tillföras nämnda stiftelse. Beloppen skola å andra sidan tagas till beskattning i samma mån som de användas för täckande av kapitalkostnad för beredskapslagringsanlägg-

ningar. Såsom förutsättning för avdragsrätt gäller att stiftelsen intygar att betalning skett enligt avtalet och lämnar upplysning om inbetalningens storlek. Beskattningen av de från stiftelsen utbetalade beloppen sker efter samma principer som i fråga om de statliga bidragen. Sålunda anses fyra tiondelar av utbetalade belopp belöpa å lagringsinvesteringar och upptages till beskattning samma år som utbetalningen verkställes. Resterande belopp, som avse att täcka kostnader för lagringsanläggningar, beskattas enligt den skattskyldiges bestämmande, dock med lägst en femtedel per år med början året efter det då utbetalning skett.

Stiftelsen är enligt särskild föreskrift icke skattskyldig för inkomst eller förmögenhet såvitt gäller inbetalade medel eller avkastningen därav.

De nya reglerna skola första gången tillämpas vid 1964 års taxering.

Stiftelsen Svenska Filminstitutet

SFS 1963: 173 (Prop 1963: 101; BevU 1963: 35).

I samband med att fr o m den 1 juli 1963 nöjesskatten avvecklats bildades enligt ett avtal mellan staten och filmbranschen en stiftelse, benämnd Svenska Filminstitutet, med uppgift att verka för ändamål inom filmens område. Enligt avtalet skall institutets verksamhet finansieras genom avgifter från de biografägare, som tidigare betalat nöjesskatt. Av influtna medel skall bl a lämnas direkta bidrag till producenter av svensk film. Vidare skall medel kunna användas till bl a utbildning inom filmens område.

Genom förordning den 31 maj 1963, nr 173, om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m m har

stadgats, att avdragsrätt föreligger för de i ovannämnda avtal avsedda avgifterna, att stiftelsen icke är skyldig att erlagga skatt för inkomst eller förmögenhet i vidare mån än vad avser kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet, samt att medel, som utbetalas från stiftelsen, skola hos mottagaren upptagas som skattepliktig intäkt för det beskattningsår, då medlen kommit honom tillgodo, dock att bidrag och stipendier till utbildning eller forskning inom filmens område samt till folkbildningsorganisationer eller organisationer med huvudsaklig uppgift att studera filmens konstnärliga och sociala betydelse eller organisationer med uteslutande syfte att tillgodose behovet av filmförevisningar, lämpade för barn, icke skola utgöra skattepliktig intäkt.

Förordningen trädde i kraft den 12 juni 1963 och blir första gången tillämplig vid 1964 års taxering.

Karlskronavarvet AB och Svenska reproduktions AB

SFS 1963: 628 (Prop 1963: 177; BevU 1963: 55).

Riksdagen beslutade år 1960 om omorganisation av Karlskrona örlogsvarv till Karlskronavarvet AB och år 1961 om omorganisation av statens reproduktionsanstalt till Svenska reproduktions AB. De bägge aktiebolagen uppburo i samband med bolagsbildningen ersättning av statsmedel för kostnader för vissa framtida pensionsförpliktelser, hänförliga till anställningstid före övergång i respektive aktiebolags tjänst. Ersättningarna beräknades med utgångspunkt från att beloppen i sin helhet skulle komma bolagen tillgodo och sålunda icke reduceras genom beskattning. Då ersättningarna

emellertid i och för sig äro skattepliktiga har genom SFS 1963:628 införts en föreskrift av innebörd, att bolagen tillerkänts valrätt mellan att taga beskattning av ersättningarna men i gengäld medgivas avdrag för av ersättningarna bestridda omkostnader eller att påyrka skattefrihet för ersättningarna, för vilket senare fall avdrag icke får åtnjutas för omkostnad, som bestritts av ersättningarna.

Förordningen har trätt i kraft den 19 december 1963.

Dubbelbeskattningsavtal

I min artikel i Skattenytt årg. 1963 rörande nyheter i skattelagstiftningen vid 1963 års taxering omnämndes, att 1962 års riksdag godkänt dubbelbeskattningsavtal med Grekland och med Argentina men att då ratifikation av avtalen icke ägt rum hade avtalen icke trätt i kraft och författningar icke utfärdats. Så har nu skett genom

SFS 1963:497 (Prop 1962:7; BevU 1962:2), som innehåller avtalet med *Grekland*. Avtalet skall äga tillämpning å inkomst, som förvärvats efter ingången av år 1963, samt å förmögenhet, såvitt avser taxering år 1964.

SFS 1963:234 (Prop 1962:192; BevU 1962:64) innehåller avtalet med *Argentina*. Avtalet skall äga tillämpning beträffande inkomst, som förvärvats efter utgången av år 1962. Såvitt gäller förmögenhetsskatt skall avtalet första gången tillämpas med avseende å 1963 års taxering.

Vidare har ratifikation nu skett av det i artikeln föregående år omnämnda avtalet med *Norge* angående grunderna för fördelning i beskattningshänseende av Luossavaara-Kiirunavaara AB:s inkomster. Avtalet är intaget i SFS 1963:61 och skall tillämpas fr o m 1962 års taxering.

1963 års riksdag har godkänt avtal med *Spanien* (Prop 1963:192; BevU 1963:58). Ratifikation har skett den 30 december 1963 och avtalet blir tillämpligt första gången beträffande inkomster hänförliga till det beskattningsår, som slutar under år 1963. När det gäller vissa definitiva källskatter skall avtalet dock gälla först i fråga om inkomster som bli tillgängliga för lyftning från och med trettionde dagen efter ratifikationen. Avtalet blir vidare tillämpligt på svensk förmögenhetsskatt som utgår på grund av taxering från och med år 1964.